

**INNOVATIVE APPROACHES TO MANAGING
SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES
IN THE FACE OF GLOBAL CHALLENGES**

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ
МАЛИМИ ТА СЕРЕДНІМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

В умовах стрімкої глобалізації, цифровізації економіки та зростаючих викликів, спричинених економічними, екологічними та соціальними змінами, малі та середні підприємства (МСП) змушені впроваджувати інноваційні підходи до управління. Сучасний бізнес-середовище характеризується високою динамікою, невизначеністю та необхідністю швидкої адаптації до нових умов. У цьому контексті значну роль відіграє цифрова трансформація, що передбачає використання сучасних технологій для автоматизації бізнес-процесів, покращення клієнтського сервісу та підвищення операційної ефективності. Водночас підприємства змінюють свої бізнес-моделі, впроваджуючи гнучкі методи управління та кризові стратегії, що дозволяють оперативно реагувати на зміни ринку.

Окрім цього, одним із провідних напрямів є впровадження принципів сталого розвитку, зокрема екологічної та соціальної відповідальності, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств у довгостроковій перспективі. Розвиток цифрового маркетингу, омніканальних продажів і персоналізованих комунікацій із клієнтами відкриває нові можливості для розширення ринків збуту та формування лояльності споживачів. Фінансова стійкість бізнесу значною мірою залежить від застосування альтернативних фінансових інструментів, зокрема краудфандингу, венчурного фінансування та блокчейн-рішень, що дозволяють розширювати інвестиційні можливості підприємств. Таким чином, інноваційні підходи до управління малими та середніми підприємствами є ключовим інструментом забезпечення їхньої адаптивності,

конкурентоспроможності та сталого розвитку в умовах глобальних викликів.

У сучасних умовах стрімкого розвитку технологій та глобалізації економіки, цифрова трансформація та автоматизація бізнес-процесів стають невід'ємними складовими успішного функціонування малих та середніх підприємств (МСП). Впровадження хмарних сервісів, систем управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), технологій штучного інтелекту (AI) та аналізу великих даних (Big Data) сприяє оптимізації операційної діяльності, підвищенню продуктивності та покращенню обслуговування клієнтів.

І. Скороход, Т. Власенко та С. Сукачова досліджують підходи, які дозволяють малим та середнім підприємствам (МСП) ефективно інтегруватися в цифрову економіку. Вони акцентують увагу на використанні інноваційних технологій для підвищення ефективності та конкурентоспроможності бізнесу. Автори підкреслюють, що цифрова трансформація суттєво змінює традиційні бізнес-моделі, сприяючи впровадженню електронної комерції, цифрового маркетингу, автоматизації бізнес-процесів та управління даними. Вони зазначають, що використання цифрових інструментів, таких як CRM, ERP, IoT та штучний інтелект, дозволяє автоматизувати рутинні процеси, знижувати витрати та покращувати управління ресурсами, що, в свою чергу, підвищує продуктивність працівників [2].

А. Лапін, І. Грінчук, В. Терещук досліджують, як цифрові технології впливають на ефективність та структуру управління сучасних організацій. Вони підкреслюють, що діджиталізація відіграє провідну роль у трансформації управлінських систем та процесів, сприяючи підвищенню прибутковості бізнесу на 30–50%, збільшенню продуктивності праці на 30% та зниженню управлінських витрат на 33–40%. Дослідження базується на систематичному огляді наукової літератури та аналізі кейсів впровадження цифрових систем на різних рівнях бізнесу. Автори зазначають, що використання цифрових технологій скорочує час прийняття рішень більш ніж на 50%, що підвищує гнучкість організацій. Крім того, діджиталізація сприяє зменшенню рівнів управління та бюрократичних процедур, що підвищує задоволеність працівників на 20%. Водночас автори наголошують, що впровадження цифрових технологій потребує значних інвестицій у розвиток людських ресурсів та адаптацію до нових умов. Вони рекомендують організаціям розробляти стратегічні плани

впровадження цифрових рішень, враховуючи поточні ринкові та бізнес-вимоги [1].

Діджиталізація бізнес-процесів та управління діяльністю підприємств є невід'ємною складовою сучасної економіки, яка визначає конкурентоспроможність компаній. Використання цифрових технологій дозволяє не лише підвищити ефективність внутрішніх процесів, а й адаптуватися до швидких змін ринку. Оптимізація бізнес-процесів за допомогою CRM-систем, Big Data, штучного інтелекту та хмарних технологій сприяє скороченню часу прийняття рішень, покращенню аналітики та персоналізації клієнтських послуг.

Проте успішна цифрова трансформація потребує системного підходу. Важливо не лише впроваджувати нові технології, а й забезпечити належну підготовку персоналу, інвестувати в навчання та створювати культуру цифрових інновацій. Варто розробляти поетапні стратегії діджиталізації, які враховують специфіку підприємства, фінансові можливості та потенційні ризики. Інтеграція цифрових інструментів має супроводжуватися вдосконаленням системи кібербезпеки, щоб захистити дані компанії та її клієнтів.

Отже, цифрова трансформація є не лише можливістю для розвитку, а й викликом, який потребує комплексного підходу. Ті підприємства, які зможуть ефективно адаптуватися до нових умов, отримають значні конкурентні переваги та забезпечать стійке зростання у довгостроковій перспективі.

Література:

1. Лапін А.В., Грінчук І.О., Терещук В.І. Вплив діджиталізації на бізнес-процеси та управління діяльністю підприємств. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13911337>
2. Скороход І.С., Власенко Т.О., Сукачова С.М. Стратегії адаптації малого та середнього бізнесу до цифрової економіки. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14021130>